

Eduskunnan talousvaliokunnalle

SUOMEN EU-POLITIIKAN AVAINTAVOITTEET 2015 (VNEUS2014-00972)

Finanssialan Keskusliiton lausunto

Valtioneuvoston kanslia on laatinut suurelle valiokunnalle Suomen EU-politiikan avaintavoitteita 2015 koskevan E-kirjeen. Finanssialan Keskusliitto (FK) lausuu muistiota koskien seuraavaa.

FK pitää Suomen EU-politiikan vuoden 2015 avaintavoitteita kannatettavina. Erityisesti FK pitää keskeisenä tavoitteena toimivaa sääntelyä ja konkreettisia toimia sääntelyn laadun parantamiseksi ja turhan sääntelyn määrän karsimiseksi. Toimia tarvitaan sekä EU-tason että kansallisen tason säädösvalmistelussa ja –politiikassa. FK pitää myös tärkeänä, että eurooppalaisen toimintaympäristön kilpailukyky pidetään keskeisenä tavoitteena kaikissa valmisteltavissa hankkeissa ja päätöksissä. Myös kansallisten viranomaisten on huolehdittava siitä, että kansalliset ratkaisut (kuten EU-sääntelyn päälle tuleva kansallinen lisäsääntely) eivät vaikeuta suomalaisten toimijoiden kilpailuasemaa suhteessa muihin toimijoihin.

Finanssialan yhteisen sääntökirjan viimeistely luo vakautta, mutta myös paljon turhaa sääntelyä on annettu

FK kannattaa pääpiirteissään markkinoiden vakautta edistävää finanssialan yhteistä sääntökirjaa ja yhteisiä valvonnan periaatteita. Yhteinen sääntökirja sisältää finanssialan toimijoiden yhtenäisen kohtelun ja valvonnan periaatteet, jotka edesauttavat erikokoisten toimijoiden ja erilaisten markkinoiden yhdenvertaista kohtelua. Vakauden ja markkinoiden toiminnan kannalta keskeistä on mm. saattaa voimaan pankkiunionia ja –valvontaa koskeva kehikko.

Finanssiala Suomessa ja Euroopassa on huolissaan viime vuosina moninkertaistuneesta finanssialan toimijoiden sääntelystä. Sääntelyllä on tärkeä roolinsa eurooppalaisten finanssimarkkinoiden vakauttamisessa ja sisämarkkinoiden kehittämisessä. Kuitenkin samaan aikaan joillakin toiminta-alueilla on annettu sääntelyä, joka on turhaa, päällekkäistä tai ristiriitaista olemassa olevan sääntelyn kanssa.

Finanssialalla tullaan tekemään lähivuosina myös hyvin laajaa alemmantasoisien sääntelyn loppuunsaattamista. Tässä työssä ovat mukana eurooppalaiset finanssivalvojat (EBA, ESMA ja EIOPA) ja Suomen Finanssivalvonta. Finanssiala saa tätä kautta runsaasti uutta ja yksityiskohtaisempaa sääntelyä. Sääntelyn määrä tulee moninkertaistumaan. Monitasoinen sääntelykehikko onkin ensin saatava valmiiksi ja toimintaan, ennen kuin suuriin lainsäädäntötason uudistuksiin ryhdytään.

Toimivan sääntelyn periaatteet on saatava osaksi viranomaisten toimintatapoja ja lainsäädäntömenettelyä

FK pitää uuden komission tavoitteita ja uusia toimintatapoja toimivan sääntelyn alalla erittäin kannatettavina. Vielä ei ole kuitenkaan nähtävissä, miten ilmoitettu tiukempi suhtautuminen uuden sääntelyn antamiseen tai olemassa olevan sääntelyn tarkasteluun tulee käytännössä toteutumaan. Esimerkiksi komission REFIT-ohjelmassa ei ole käsitelty lähes lainkaan finanssialan sääntelyhankkeita tai annettu niiden karsimista tai poisvetämisestä koskevia ehdotuksia yhtä lukuun ottamatta. Suomen tuleekin toimia aktiivisesti paremman lainsäädännön ja hallintokäytäntöjen edistäjänä EU:ssa.

FK kannattaa Suomen EU-politiikan avaintavoitteissa mainittuja toimivan sääntelyn tavoitteita. Sääntelyn johdonmukaisuus on huomioitava EU-sääntelyn kaikissa vaiheissa. Tämä koskee komission lisäksi myös mm. EU-parlamentin käsittelyvaiheita. Finanssialan sääntelyssä on useita esimerkkejä, joissa samoja toimijoita koskevien säännösten jo alun perinkin epäjohdonmukaiset säännökset ovat muuttuneet entistä vaikeammin yhteen sovitettaviksi tai keskenään ristiriitaisiksi lainsäädäntöprosessin myöhemmissä vaiheissa. Lisäksi jo EU-ehdotuksia valmisteltaessa on harkittava, onko alemman asteisille EU-asetuksille tarvetta ja missä laajuudessa.

FK pitää myös tärkeänä vaikutusarviointien kehittämistä. Alalla, johon kohdistuu runsaasti sääntelyä, kuten finanssiala, on erityisen tärkeää pyrkiä tekemään arviot usean ehdotuksen tai säännöksen kokonaisvaikutuksista. Tehtävä on haastava, mutta viime kädessä vaikutukset kuitenkin kohdistuvat yrityksiin ja tätä kautta kansantalouteen, yritysten kilpailukykyyn ja niiden asiakkaisiin. Kokonaisvaikutusten riskiä ei voi siirtää kokonaan yritysten kannettavaksi.

FK kannattaa keskeisten EU-aloitteiden kansallisten vaikutusten arvioinnin vahvistamista. Muistiosta ei tosin selviä, mitä toimilla tarkoitetaan. FK:n mielestä kansallista, tarpeetonta lisäsääntelyä tuleekin hillitä kaikin keinoin. Kaikkien säädösviranomaisten tulee pystyä perustelevaan säädösten tarpeellisuus ja harkittava niiden vaikutuksia suomalaisten toimijoiden kilpailukykyyn. Finanssialalla tämä voidaan toteuttaa eri tavoin:

- 1) Kansallisesti ei tulisi tulkita EU-säännöksiä EU-tasolla tarkoitettua tiukemmin
- 2) Toimialalle ei tulisi asettaa kansallisia lisävaatimuksia laissa tai Finanssivalvonnan sitovissa määräyksissä
- 3) EU-tasolla ei-sitovia eurooppalaisten finanssivalvojen ohjeita ei tulisi muuttaa kansallisesti sitovaksi sääntelyksi laissa tai Finanssivalvonnan määräyksissä
- 4) Suhteellisuusperiaate tulisi huomioida kaikilla eri säädöstasoilla.

Finanssialan toiminta on hyvin rajat ylittävää ja yritykset valitsevat toiminta-alueensa parhaiden olosuhteiden perusteella. Kansalliset lisävaatimukset myös heikentävät finanssilaitosten kilpailumahdollisuuksia sisämarkkinoilla, ne lisäävät hallinnollista taakkaa, rajaavat finanssilaitosten mahdollisuuksia tarjota palveluita asiakkaille ja nostavat viime kädessä tuotteiden hintoja. Monet suomalaiset finanssialan toimijat ovat eurooppalaisittain pieniä yrityksiä, joihin kasvavat vaatimukset kohdistuvat erityisen rankasti.

Pääomien yhteismarkkinoiden ja vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen kehittäminen

Komission keskeisiä uusia tavoitteita finanssialalla on ns. pääomamarkkinaunionin kehittäminen, jolla tarkoitetaan EU:n pääomien yhteismarkkinoiden ja vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen kehittämistä. Investointien kasvattamiseen (komission investointipaketti) sekä pitkäaikaisten sijoitusten kehittämiseen (komission tiedonanto keväällä 2014) tähtäävät toimet liittyvät myös pääomamarkkinaunionin

tavoitteisiin. Näiden laajojen teemojen alla tullaan antamaan lähivuosina erilaisia esityksiä. Vuoden 2015 alkukuukausina hahmottuu, minkälaisia toimia komissio harkitsee pääomamarkkinaunionin ensi vaiheessa. Projekti tulee jatkumaan vuoteen 2019 saakka.

FK kannattaa pääomien yhteismarkkinoiden kehittämistä EU:ssa sekä yritysten rahoitusmahdollisuuksien monipuolistamista. FK pitää ensisijaisena markkinoiden nykyisten tai suunniteltujen esteiden identifiointia ja poistamista. FK suhtautuu epäillen siihen, voidaanko uudella sääntelyllä ohjata rahoitusmarkkinoiden toimintaa mm. sijoitustoimintaa ohjaamalla. Tietyt hyvin arvioidut ja kohdistetut lainsäädäntötoimet saattavat olla tarpeen, mutta laajoista tavoitteista ei saa muodostua uutta sääntelyautomaattia EU:n finanssitoimialalle.

Vakuutusalan EU-politiikan tavoitteet

FK huomauttaa, että liitteenä olevista ministeriöiden EU-prioriteeteista puuttuu vakuutusalan EU-toimien arviointi. Vakuutuslainsäädäntö kuuluu sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan, mutta sen lausunnossa ei ole mainittu vakuutusalan EU-lainsäädännön kehittämiseen liittyviä tavoitteita tai vaikuttamissuunnitelmaa.

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Lea Mäntyniemi
Johtaja